

Gdańsk, dnia 29 maja 2017 r.

Sygn. akt D 17/2017

POSTANOWIENIE

Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Gdańsku

w składzie

Przewodniczący : Anna Lidzbarska

Członkowie : Elżbieta Czarnecka

Michał Grochowiecki

z udziałem protokolanta: Dominiki Wesołowskiej

po rozpoznaniu na posiedzeniu jawnym w dniu 29 maja 2017 r. w Gdańsku, sprawy ze skargi [REDAKTED] oraz [REDAKTED] na działania radcy prawnego [REDAKTED], na skutek odwołań z dnia 09 lutego 2017 r. i 17 lutego 2017 r. od postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego przy OIRP w Gdańsku o umorzeniu dochodzenia z dnia 24 stycznia 2017 r., sygn. akt [REDAKTED] na podstawie art. 437 § 1 Kodeksu postępowania karnego, w zw. z art. 74¹ ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (t.j. Dz. U. z 2016 r. nr 233 z późn. zm.)

postanawia

1/ utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego przy OIRP w Gdańsku o umorzeniu dochodzenia,

2/ kosztami postępowania obciążyć Okręgową Izbę Radców Prawnych w Gdańsku, uznając je za uiszczone.

Przewodniczący składu

[REDAKTED]

Członkowie składu

[REDAKTED]

[REDAKTED]

UZASADNIENIE

W dniu 16 września 2013 r. skarżący złożyli skargę na działania radcy prawnego [REDAKTOWANE] polegającego na :

- utrudnianiu w dniu 11 kwietnia 2011 r. przekazania dokumentów Wspólnoty Mieszkaniowej legalnie wybranemu zarządowi oraz brutalne odepchnięcie jednej z pań;
- utrudnianiu w dniu 13 kwietnia 2011 r. przekazaniu dokumentów dotyczących Wspólnoty Mieszkaniowej legalnie wybranemu zarządowi, dysponowanie tymi dokumentami oraz używanie słów o charakterze groźby;
- przystąpieniu do działania na korzyść zarządcy nieruchomości [REDAKTOWANE] zastraszanie przeciwników pani [REDAKTOWANE] poprzez składanie już od 31 października 2012 r. pozwów o zapłatę rzekomych zaległości czynszowych przeciwko niektórym członkom wspólnoty oraz chęć uzyskania z tego tytułu korzyści materialnych;
- udziale radcy prawnego w charakterze pełnomocnika pani [REDAKTOWANE] w sprawie o ustanowienie zarządcy przymusowego dla Wspólnoty przed Sądem Rejonowym w [REDAKTOWANE] (sygn. akt [REDAKTOWANE] która podpisała z panią [REDAKTOWANE] umowę o sprawowanie zarządu oraz głębokie skonfliktowanie mieszkańców wspólnoty;
- udziale w uzyskaniu podpisów członków wspólnoty, którzy posiadali 51% udziałów w celu obalenia legalnie wybranego zarządu wspólnoty;
- prowadzeniu spraw części właścicieli mieszkań we Wspólnocie Mieszkaniowej przy ul. [REDAKTOWANE] w [REDAKTOWANE] będąc osobiście zainteresowanym wynikiem sprawy, nie będąc jej stroną;
- udzieleniu pomocy części właścicieli mieszkań we wspólnocie mieszkaniowej w [REDAKTOWANE] w wykorzystaniu większościowych udziałów podczas podejmowania uchwał niezgodnych z prawem lub sprzecznych z interesem wspólnoty mieszkaniowej.

W dniu 17 lutego 2014 r., po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego, Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego przy Okręgowej Izbie Radców Prawnych wydała postanowienie o wszczęciu dochodzenia na działanie radcy prawnego [REDAKTOWANE] z uwagi na podejrzenie popełnienia przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64.ust. 1 pkt 1 i pkt 2 ustawy o radcach prawnych z dnia 6 lipca 1982 r.

Następnie w dniu 7 listopada 2014 r. zostało wydane postanowienie o przedstawieniu zarzutów radcy prawnemu [REDAKTOWANE] w postaci nienależytego wykonywania zawodu radcy prawnego poprzez:

- prowadzenie spraw części właścicieli mieszkań we Wspólnocie Mieszkaniowej nieruchomości przy ul. [REDAKTOWANE] w [REDAKTOWANE] będąc osobiście zainteresowany wynikiem sprawy, a nie będąc jej stroną;
- udzielenie pomocy części właścicieli mieszkań we Wspólnocie Mieszkaniowej nieruchomości przy ul. [REDAKTOWANE] w [REDAKTOWANE] w wykorzystywaniu większościowych udziałów podczas podejmowania uchwał niezgodnych z prawem lub sprzecznych z interesem Wspólnoty Mieszkaniowej.

W dniu 24 maja 2016 r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w [REDAKTOWANE] wydała postanowienie o umorzeniu dochodzenia. W uzasadnieniu wskazała, iż przyczyną umorzenia postępowania dyscyplinarnego jest przede wszystkim brak

danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia przewinienia dyscyplinarnego, a część zarzutów jest bezzasadna z uwagi na przedawnienie

Pismem z dnia 13 czerwca 2016 r. [REDAKTOWANE] i [REDAKTOWANE] złożyli odwołanie od w/w postanowienia, natomiast pismem z dnia 28 czerwca 2016 r. odwołanie złożyła również [REDAKTOWANE]

W dniu 26 września 2016 r. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny przy Okręgowej Izbie Radców Prawnych w [REDAKTOWANE] wydał postanowienie o uchyleniu postanowienia Rzecznika Dyscyplinarnego z dnia 24 maja 2016 r. i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania. W uzasadnieniu Sąd wskazał, iż odwołanie skarżących należy uznać za uzasadnione, jednak z innych przyczyn niż przytoczone w ich treści. Podstawą uchylenia orzeczenia było bowiem brak wskazania właściwych przepisów, które powinny stanowić podstawę orzeczenia, a których treść znalazła odzwierciedlenie w treści uzasadnienia.

Po ponownym rozpatrzeniu sprawy, w dniu 24 stycznia 2017 r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w [REDAKTOWANE] wydała postanowienie o umorzeniu dochodzenia przywołując podstawę prawną umorzenia dla każdego z zarzutów. W uzasadnieniu Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego wskazała, iż radca prawny [REDAKTOWANE] był uprawniony do działania w imieniu wspólnoty jako jej pełnomocnik w okresie od podjęcia uchwały do dnia uznania jej za nieważną, co potwierdza m.in. fakt dopuszczania radcy prawnego przez sądy powszechne jako pełnomocnika. Radcę prawnego i wspólnotę mieszkaniową łączyła umowa ustna, co potwierdza występowanie radcy prawnego jako pełnomocnika i wypłacanie mu przez wspólnotę wynagrodzenia. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego wskazała, iż część czynów nie zawiera znamion czynu zabronionego, ponieważ ocena okoliczności i podstaw prawnych podejmowanych uchwał należy do sądów powszechnych.

Od powyższego postanowienia odwołanie z dnia 09 lutego 2017 r. złożyła [REDAKTOWANE] i [REDAKTOWANE]. Postanowieniu temu zarzucili brak konsultacji ze skarżącymi oraz „zamiecenie sprawy pod dywan”. Wskazali, iż zaskarżone postanowienie swobodnie operuje pojęciem braku danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia przewinienia dyscyplinarnego oraz wyrozumiałość na działania o charakterze przestępczym, a także nieuprawniony argument o przedawnieniu karalności i o zasadzie domniemania niewinności. Skarżący wskazali, iż wg nich uzasadnienie zasadza się na fałszywej tezie o rzekomym podziale wewnątrz wspólnoty, a sądy trzech instancji przyznały rację tylko legalnemu zarządowi wspólnoty.

Od postanowienia o umorzeniu dochodzenia odwołała się również pismem z dnia 17 lutego 2017 r. [REDAKTOWANE] [REDAKTOWANE] która zarzuciła stronnicze podejście do oceny nagannych działań radcy prawnego [REDAKTOWANE] [REDAKTOWANE] oraz zatuszowania rzetelnej opinii Rzecznika Dyscyplinarnego [REDAKTOWANE] [REDAKTOWANE]. Skarżąca wskazała również skupienie się nad ochroną [REDAKTOWANE] [REDAKTOWANE] oraz błędne przywołanie art. 5§2 k.p.k.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w [REDAKTOWANE] zważył co następuje.

Odwołanie skarżących [REDAKTOWANE] i [REDAKTOWANE] od postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w [REDAKTOWANE] z dnia 9 lutego 2017 r. i 17 lutego 2017 r. w sprawie sygn. akt [REDAKTOWANE] nie zasługują na uwzględnienie.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny szczegółowo przeanalizował zebrany w sprawie materiał dowodowy tj. pisma Skarżących wraz z licznymi załącznikami, przebieg dochodzenia i postanowienie Rzecznika o umorzeniu dochodzenia wraz z uzasadnieniem, a także wyjaśnienia radcy prawnego [REDAKTOWANE]. Na tej podstawie uznano, iż zarzuty podniesione w zażaleniach przez Skarżących są nietrafne, a wnioski dotyczące popełnienia przez radcę prawnego [REDAKTOWANE] przewinień dyscyplinarnych są za daleko idące. Mając powyższe na uwadze, Okręgowy Sąd Dyscyplinarny przyjął i podzielił w całości ustalenia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego, które skutkowały umorzeniem dochodzenia.

W pierwszej kolejności należy wskazać, iż działania radcy prawnego [REDAKTOWANE] wskazane przez wnoszących jako popełnione w dniach 11 i 13 kwietnia 2011 r. uległy przedawnieniu. Art. 70 ust 2 ustawy o radcach prawnych stanowi, iż *w razie wszczęcia postępowania dyscyplinarnego przed upływem terminu, o którym mowa w ust. 1, karalność przewinienia dyscyplinarnego ustaje, jeżeli od czasu jego popełnienia upłynęło pięć lat, a w przypadkach przewidzianych w art. 11 ust. 2 – trzy lata*. Analizowane czyny Wnoszący skargę wskazują jako popełnione w kwietniu 2011 r., a więc bez wątpienia upłynął 5-letni termin przedawnienia, określony w art. 70 ust 2 w/w ustawy. Sąd jest zobowiązany do badania z urzędu okoliczności przedawnienia na każdym etapie postępowania. Przedawnienie jest instytucją prawa materialnego, co skutkuje obowiązkiem zaprzestania prowadzenia postępowania w zakresie czynów, które uległy przedawnieniu. Nawet gdyby w sprawie został wydany wyrok, to byłby on obarczony rygorem nieważności. Podsumowując, Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego była zmuszona umorzyć postępowanie co do zarzutu 1 i 2, ponieważ przedawnienie jest bezwzględna przesłanką do umorzenia postępowania. Odwołanie skarżących [REDAKTOWANE] i [REDAKTOWANE] w zakresie podważania zasadności umorzenia dochodzenia ze względu na przedawnienie nie zasługuje zatem na uwzględnienie.

Co do pozostałych twierdzeń skarżących, to wynika z nich, iż radca prawny działał umyślnie i z premedytacją w celu przejęcia (przy udziale pani [REDAKTOWANE]) kontroli nad wspólnotą mieszkaniową przy ul. [REDAKTOWANE] w [REDAKTOWANE]. W tym celu, wg Skarżących, podejmował szereg działań np. zastraszał przeciwników pani [REDAKTOWANE] poprzez składanie pozwów o zapłatę, bronił interesów pani [REDAKTOWANE] w toku postępowania o ustanowienie zarządcy przymusowego jako pełnomocnik pani [REDAKTOWANE] podejmował działania do uzyskania podpisów członków wspólnoty, którzy posiadali 51% udziałów w celu obalenia legalnie wybranego zarządu, prowadził sprawy części właścicieli mieszkań będąc osobiście zainteresowanym wynikiem sprawy oraz udzielał pomocy w wykorzystywaniu większościowych udziałów podczas podejmowania uchwał niezgodnych z prawem. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego wskazała, iż podstawą umorzenia dochodzenia co do tych twierdzeń jest art. 17 §1 ust 2 k.p.k. Zgodnie z tym przepisem, postępowania nie wszczyna się,

a wszczęte umarza, gdy czyn nie zawierał znamion deliktu dyscyplinarnego. W ocenie Sądu Dyscyplinarnego taka ocena działań radcy prawnego [REDAKCYJA] jest prawidłowa.

Nie ulega wątpliwości, iż radca prawny działał w sprawach Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. [REDAKCYJA] w [REDAKCYJA] jako jej pełnomocnik, czego nie zakwestionowały sądy powszechne rozstrzygające w tych sprawach. Pełnomocnictwa były udzielane radcy prawnemu na podstawie obowiązujących w tamtym czasie uchwał. Nie ma na to wpływu późniejsze wyeliminowanie przez sąd powszechny tych uchwał z obrotu prawnego. Ustalenia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego są zatem prawidłowe. Gdyby radca prawny, po prawomocnym uznaniu uchwały za nieistniejącą, próbował na jej podstawie doprowadzić do udzielenia mu pełnomocnictwa, ocena jego działania mogłaby doprowadzić do konsekwencji dyscyplinarnych. W przedmiotowej sprawie taka okoliczność jednak nie zachodzi.

Z akt sprawy wynika, iż część właścicieli lokali we Wspólnocie Mieszkaniowej popierało działania pani [REDAKCYJA] i uznawało je za słuszne, podczas gdy pozostali właściciele lokali byli stanowczo przeciwni podejmowanym przez nią działaniom – konflikt był głęboki i wielowątkowy. Radca prawny występował po stronie grupy właścicieli mieszkań znajdujących się we wspólnocie mieszkaniowej przy ul. [REDAKCYJA] przeciwnej m.in. do Skarżących. Jest to również okoliczność bezsporna. Skarżący nie wykazali żadnymi środkami dowodowymi, iż osoby, które podpisywały uchylone później uchwały, były w jakikolwiek sposób zmuszane do podpisywania tych uchwał, a ich ocena sytuacji była zmanipulowana lub zniekształcona. Co więcej, z akt sprawy wynika, że niektórzy właściciele lokali wyrażali wolę, aby zarząd był sprawowany przez panią [REDAKCYJA] i panią [REDAKCYJA]. Okoliczność, iż właściciel lokalu zamieszkiwał daleko od wspólnoty, a także zaawansowany wiek właściciela lokalu w żaden sposób nie przesądza (a przynajmniej nie zostało to wykazane), iż osoby te nie wyraziły swojej faktycznej woli co do kwestii zarządu nieruchomością. Gdyby radca prawny działał samodzielnie i bez porozumienia z jakimikolwiek właścicielami lokali lub uzyskiwał od nich podpisy pod uchwałami np. pod wpływem groźby czy podstępny, to ocena jego działań byłaby zdecydowanie surowsza. W aktach sprawy nie znajduje się potwierdzenie, iż to właśnie radca prawny dokonał sfałszowania podpisu.

W przedmiotowej sprawie nie udowodniono żadnych okoliczności, które mogłyby mieć wpływ na uznanie, iż działania radcy prawnego stanowiły w powyższym zakresie delikt dyscyplinarny. Wszelkie wątpliwości muszą być natomiast rozstrzygane z uwzględnieniem zasady domniemania niewinności. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny podziela w tej kwestii argumentację Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego. Zasada domniemania niewinności to jedna z naczelných zasad wynikających z treści Konstytucji RP tj. najwyższego rangą aktu prawnego obowiązującego w Polsce. Dotychczasowe orzecznictwo potwierdziło, iż zasadę tę należy również bez ograniczeń stosować w postępowaniu dyscyplinarnym. Nie ma zatem możliwości ograniczenia jej lub całkowitego uchylenia w odniesieniu do przedmiotowej sprawy. Art. 5§2 k.p.k. stanowi, iż „*Niedające się usunąć wątpliwości rozstrzyga się na korzyść oskarżonego.*” Przytoczony przepis został właściwie zastosowany w przedmiotowym postępowaniu, ponieważ z analizy zebranego materiału dowodowego nie sposób przekonująco ustalić, iż radca prawny w sposób świadomy i celowy doprowadził do przymusowego (tj. wbrew woli Wspólnoty Mieszkaniowej) udzielenia mu pełnomocnictw lub do przegłosowania pod jego naciskiem niekorzystnych dla Wspólnoty Mieszkaniowej uchwał. Skarżąca [REDAKCYJA] [REDAKCYJA] zgłosiła zarzut pominięcia przez Zastępcę Rzecznika

Dyscyplinarnego materiału dowodowego, który miałby uniemożliwić zastosowanie art. 5 §2 k.p.k. Wobec niesprecyzowania zarzutu, jak również wobec odmiennej oceny tej okoliczności przez Okręgowy Sąd Dyscyplinarny, zarzut należy uznać za bezzasadny.

W odwołaniu Skarżący zarzucają, iż Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego wykazuje wyrozumiałość na działania o charakterze przestępczym i współudział w nich radcy prawnego [REDAKTION]. Tymczasem z materiału dowodowego nie wynika, iż radca prawny popełnił czyn zabroniony, nie zostało to stwierdzone wyrokiem sądu powszechnego, a Skarżący nie precyzują swojego zarzutu. W wielu kwestiach Skarżący błędnie utożsamiają zachowanie radcy prawnego [REDAKTION] z zachowaniem pani [REDAKTION] oczekując ze strony Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego ukarania radcy prawnego za działania pani [REDAKTION]. Z jednej strony wskazują, iż p. [REDAKTION] była wraz z radcą prawnym przyczyną głębokiego skonfliktowania wspólnoty, podczas gdy w odwołaniu wskazują, iż jedynym źródłem konfliktu była pani [REDAKTION]. Liczne twierdzenia dot. pani [REDAKTION] zawarte w odwołaniu od postanowienia, jak również złożone w toku postępowania, nie mają znaczenia dla sprawy i nie wpływają na ocenę czynów radcy prawnego. Część odwołania odnosi się ściśle do postępowania pani [REDAKTION] (przełanie środków finansowych do zaprzyjaźnionego banku, wyłudzenia, wykorzystywanie niedoskonałych przepisów ustawy o własności lokali), podczas gdy te okoliczności nie mogły być przedmiotem zainteresowania Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego i nie mogą być badane przez Okręgowy Sąd Dyscyplinarny. Wskazać należy, iż w ocenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego działania radcy prawnego oceniane są przez Skarżących jako wyraz ogólnego głębokiego niezadowolenia ze sposobu zarządzania nieruchomością przez osoby, które wspierał merytorycznie radca prawny jako ich pełnomocnik.

[REDAKTION] i [REDAKTION] zarzucają również zupełny brak konsultacji z nimi w toku niniejszego postępowania. Analiza akt pozwala jednak stwierdzić, iż Skarżący byli szczegółowo przesłuchiwani oraz swobodnie i szeroko korzystali z prawa do składania środków dowodowych na poparcie swoich tez, byli również informowani o terminach posiedzeń. W związku z tym nie sposób stwierdzić, iż prawo do udziału w postępowaniu było stronom w jakikolwiek sposób ograniczane lub uniemożliwiane, a zarzut jest niezasadny.

Biorąc powyższe pod uwagę Okręgowy Sąd Dyscyplinarny uznał, iż brak jest podstaw do przypisania radcy prawnemu naruszenia zasad etyki zawodowej, a odmienne przyjęcie byłoby sprzeczne z zebrany materiałem dowodowym.

W takiej sytuacji postanowieniem z dnia 29 maja 2017 r. utrzymano w mocy postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego przy Okręgowej Izbie Radców Prawnych w [REDAKTION] z dnia 24 stycznia 2017 r. sygn. akt [REDAKTION]

Postanowienie jest prawomocne i nie służy od niego żaden środek odwoławczy.

[REDAKTION]

[REDAKTION]

[REDAKTION]